

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

5. Induci socordiam, torporem, & ignaviam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

NOTA II.

Nasci ex ea fatum causantur.

CAUSAM vero, cur illi quos diximus recentiores Scholastici tam opere propositum ipsum abhorreant, multa profecto sunt, & eis valde videntur graves: inter quas illa non postremo loco ab eis nun eratur, quod hujusmodi predestinationis salvandorum, non aliud quam Gentium fatum esse videatur. Hanc esse unam abhorrentiam suam causam passim profitentur. Valquez disputans de decreto talis predestinationis, seu electionis: Tale decretum: *in non dubitent Augustinus & Patres FATALE appellare, quod similes nobis necessitatem imponeret. At gelium in nominat, quia sensum ipsius non assequitur. Lessius: Nihil videtur magis producere torporem, mororem, & desperationis motus, quam persuasio illa, de omnibus & singulis absque illo operum merito, iam firmiter esse statutum: & res omnes sic asponi, ut omnia eveniant, sicut absolutis his, & INFLEXIBILIBUS ET PLUS-QUAM ADAMANTINIS DECRETIS EST SANCTAM. Cujusmodi decreta locis alijs nominantur a fatum, b fatam plusquam adamantinam, c fatum inevitabile, d fatalem necessitatem, e & vltam hinc in fato obligatam esse.*

Eadem proflus fuit querela Massiliensium, de eadem illa predestinationis constitutione, quae humanas praevenit voluntates, Vocabant enim eam totale decretum, & fatalem legem: *Sub pietatis fronte, inquit Faustus, gentilitatis malum, & inter gratia vocabulum, absconditum erit fatale decretum. Et capite duodecimo: Recedat hinc originalis definitio, vel fatum. Et de Massiliensibus Prosper: Ea quae ad fato iactant, neque ipsam quidem operant (saeculum Augustinum) in cuius libris copiosissime huiusmodi destruntur errores. Quae de re qui plura cupit, videat quae libro septimo de Haeresi Felagiana dicitur.*

Valq. 1. p. disp. 89. c. 10.
Lessius de prad. sect. 6. n. 79.

Lessius de gra. officio c. 3.
Ibid. c. 16.
Ibid. c. 3.
Molina q. 23. a. 4. & 5.
disp. 1. m. 10.
22.
Lessius de p. 3. n. 12.
Faust. lib. 1. cap. 12.
Pros. 1. p. 10.
ad August. 10. lib. 7. c. 5. & 9.

NOTA III.

Tolli libertatem arbitrij.

SECUNDA horrois ratio est laeso lib. ertatis, ut quae per huiusmodi decretum proflus pereat. Virget eam Lessius vehementer, putans omnino per huiusmodi decreta, quae ante omnem praevisionem futurorum gloriam & merita hominibus praefinit, tolli perfectam libertatem, sive homo decreta illa sciat hinc nesciat. Et Molina: Certe non video, quam ratione potentissima libertas arbitrij tolli, quam experimur, quaeque tam aperte in Scripturis sanctis traditur, cum divina predestinatione ita explicata coherere valeat. Eundem interitum libertatis ex illa predestinatione secutorum conficit Valquez: quis, inquit, omnino liberum non manet hinc qui electi sunt, non consequi coronam, ac proinde libertas eorum laeditur, & impeditur. Quod ibidem exequitur latius. Gregorius de Valentia idem laxum voluit.

Massilienses etiam in ista eadem texenda querimonia praesultores fuerant. Ita Faustus in libris suis: *Aperre ostendit Paulus, statim ho-*

Pros. 1. p. 10.
disp. 89. c. 10.
In 1. p. disp. 7. q. 23. p. 10.
4.
Faust. lib. 1. cap. 12.

A minus non pro constitutione Dei, sed pro arbitri libertate posse versari. Et alibi: *Quoniam liberi, interemptor arbitri ut alteriusque partem omnia ex predestinatione statuta & definita esse pronuntiat. Sed de ista querela infra pluribus, cum ad gratiam, predestinationis effectum, ventum fuerit.*

NOTA IV.

Afferri desperationem.

TERTIA abhorrenda istius predestinationis ratio est, quia talis Dei constitutio, quae praevenit hominum voluntates, nihil aliud nisi desperationem quandam salutis afferre nata est. Quod incommodum tanquam gravissimum sapienter recentiores & vehementer inculcant. Nam Lessius de huiusmodi predestinatione loquens: *Gravissima profecto est ista animi afflictio, & interdum tanta, ut homines ad desperationem, & mortem spontaneam arguant.*

Et in eodem libro alio loco: *Persuasio de absoluta electione, ante omnem operum praevisionem, nescio ad quid sit utilis, nisi ad licentiam vitae, & desperationem. Et mox: Quorsum ista aeterna pertinet, nisi ad incitandum hominibus desperationem? Molina similiter queritur, Quod hoc sententia occasio nem praebeat hominibus despondendi animo, ne dicam desperationis.*

Fluxit & ista ex Massiliensium fonte querimonia. Nam apud Prosperum dicunt: *Ex utraque parte sperant non lab. rem fore, si neque relictus nulla indigna possit mirare, neque electus ulli negligentia possit excidere. Quoque enim modo seegerit, non posse animi erga eos, quam Deus asseruit, addere, & sub incerta spe, cursum non posse esse constantem. &c. De qua desperationis querela identidem Augustinus, & Hilarius ad Augustinum: His sanctitatis tuae verba ita moerentur, ut dicere quamdam desperationem hominibus exhiberi. Et Faustus: Quid enim ultra speret, quem iam gratia summi saeculi In quo e contrario non desperet, quem praesentio violenta damnavit? Ipsissimum videlicet, quod in ista predestinatione quam dixi, recentiores male habet.*

23 id. c. 4.

Lessius de prad. ad Lector.

1194. sect. 3. n. 31.

Molina q. 23. a. 4. & 5. d. sp. 1. membr. 6.

Pros. ad Aug.

Aug. de dono perf. c. 17.

Hilari. Epist. ad Aug.

Faust. lib. 1. cap. 4.

NOTA V.

Induci socordiam, torporem, & ignaviam.

PRAESENTI querela vicina proflus alia est, quod ista de predestinatione persuasio socordiam, torporem, ignaviam afferat hominibus Christianis. Quid enim laboret aut sollicitus sit, qui se praedestinatum, inquit, esse putet? Audi Lessium sepe stomachantem: *Nihil videtur magis inducere torporem, mororem, & desperationis motus, quam persuasio illa de omnibus & singulis absque illo operum merito iam firmiter esse statutum, & res omnes sic asponi, ut omnia eveniant, sicut absolutis illis inflexilibus, & plusquam adamantinis decretis est statutum. Et multo superius: Videtur plane hic modus electionis tollere omnem sollicitudinem bonorum operum, & salutis, &c. Rursus non est quod sim sollicitus ut bonis operibus, aut perseverantia, quia haec omnia nihil cum omnibus suis circumstantiis sunt secreta.*

Lessius de prad. sect. 6. n. 79.

23 id. c. 4.

22. 2.

Vid. Et infra: *Cur ergo sum sollicitus? Sit potius (ut humano more loquar) sollicitus ille, ut decreta ipsius impleantur. Addit & ratiocinationem: Vel sum de numero Electorum vel non sum &c. & concludit utrimque nullam sollicitudinem adhibendam esse. Consentit & in refricanda ista querimonia Ludovicus Molina in loco quem citavimus: ubi dicit, quod hac sententia occasionem præbet hominibus seignis operandi.*

Loco supra citato

Prof. Epist. ad Aug.

Lib. 1. c. 11.

Idem ipsum & Massiliensibus permolestum fuit. Nam ideo dicunt apud Prosperum, hoc propositum vocationis & lapsis curam resurgendi adinere, & sanctis occasionem teporis asserre: quod est ipsissimum istud, quod Molina dixit. Et causam addunt, quam jam supra dedimus, Eo quod utraque parte superius labor sit &c. Quoquo enim modo se egerint, non posse aliud erga eos, quam Deus desinit accedere. Nonne est illa ipsa Lessij ratiocinatio? Et uberius: Removeri itaque industriam, tollique virtutes, si Dei consuetio humana perveniat voluntates. Unde & Faustus dicit, in illa sententia illustres viros per quietem & insidiam coronari.

NOTA VI.

Studium virtutis retundi.

Les. de præf. sect. 1. in præf.

In Epist. Prof. ad Aug.

Ibid.

Sicut autem in animo sollicitudo, ita in opere conatus omnis ex ista electionis persuasione retundi videtur. Inculcant & istud incommodum in hac sententia recentiores aliquoties. Omne studium, inquit Lessius, bonorum operum elidetur. Et alibi: Nulla incerta excides; nulla diligentia inpræbit. Et hoc ipsum ex Massiliensibus desumptum est, qui conquerebantur, quod si aliud habeat prædestinantis Electio, cassa sit ammittis intentio. Et in eadem Epistola dicunt, quod superflua erit industria & laboris indictio, cuius studium cessante Electione frustrandum sit.

NOTA VII.

Incitari homines ad licentiam ac dissolutionem vite.

Les. lib. de præf. sec. 2. ratione 10.

Ibid.

Disp. 1. g. 23. in 1. perie. pault. 4. in Coroll.

Quod si homines à studio laboris ac virtutis ista sententia retrahere eis videtur, non minus iuste se conqueri putant, quod ad licentiam ac dissolutionem vite potenter incitet: Qua de re ita Lessius: *Andivi multos doctissimos & optimos viros eam (sententiam de electione ante prævisa opera hominis) hoc nomine graviter accusare, quod metuerent sibi essentem vite licentiam, si eam inanimam demississent. Et ibidem, quod expensa ista sententia pareret scandalum & vite licentiam. Urget istud incommodum præse Gregorius de Valentia hoc syllogismo: Si prædestinatus sum quicquid hoc tempore faciam, certissime tandem salvabor. Consultum igitur erit personis quibuscumque potero voluptatibus. Si autem non sum, similiter etiam quicquid iam faciam, certissime tandem condemnabor. Fruar igitur iam quibus potero voluptatibus &c.*

Sed ista quoque querimonia ex illa ipsa Massiliensium officina prodijt, unde etiam

A Gregorius de Valentia & socij eius didicisse videntur. Commemorat enim ipse in eodem loco Monachum quendam simili argumentatione commotum ex Augustini Monasterio, teste ipso sancto Augustino, velut canem ad vomitum, ad sæculi voluptates esse conversum. Vbi memor esse debuisset, sanctum Augustinum ibidem adversus Massiliensium similem syllogismum prædestinationi à se tradita objectum acriter disputare: *Ista cum dicantur, inquit Augustinus, ita nos à consuetudine Dei vera gratia, & à consuetudine secundum eam prædestinatione sanctorum, deterere non debent: sicut non deterremur à consuetudine præscientia Dei, si quis de illa populo se loquatur, ut dicat: Sive nunc recte vivatis, sive non recte, tales vos eritis postea, quales vos Deus futuros esse præcavit, vel boni, si bonos, vel mali, si malos.*

Lib. de dog. p. 15.

NOTA VIII.

Laudem detrabi operibus bonis.

Dinde etiam illud in hac sententia prædestinationis istius molestè ferunt, quod omnis laus ab operibus bonis tolleretur, quæ tam omnipotenti Dei voluntate hominibus ex vi prædestinationis decreta sunt. De iustis dicent, inquit Lessius: *Quid mirum, si isti bona opera secerant, si perseveraverunt, si salvati sunt? Deus enim illos præ cæteris absolutè voluntate ad gloriam selegit: Deus omnia & singula eorum bona opera cum omnibus suis circumstantijs, & perseverantiam in gratia ante omnem prævisionem futurorum præcavit. Quid laudis habet talia bona facere, quæ spectato Dei decreto, impossibile erat omittere? Et alibi contendit per istam electionem & operum præhensionem derogari: *Laudis & glorie sanctorum, quæ in eo sita est, quod absolute potuerint transgredi, & omittere bona quæ fecerunt, & tamen non sunt transgressi, ut Ecclesiastici trigesimo primo dicitur. Parva enim videtur laus facere bona, quæ tantis decretis, & tanta providentia curâ sunt preparata & vallata, ut absolute omitti nequeant. Quæ querela ex ista radice nascitur, quasi libertas arbitrij ex Dei prædefinitione laederetur. Antiqua & raucida est etiam ista objectio.**

Lib. de præf. sect. 2. n. 13.

Ibid. n. 17.

Quæ jam olim in Semi-Pelagianorum adversus prædestinationem luctantium solo nata tuit. Sic enim Faustus, quò nemo molestius ejus immobilitatem tulit: *Erga hominem nostrum non poterimus laudis conferre palmam, si voluntas necessitate servare naturam. Præmiserat enim paulo superius: Cui natura prima ista sit laudis occasio, ut peccare possit & nolit. Ex prædestinatione enim necessitatem nasci, & libertatis istius indifferentis interitum, eodem modo, ut recentiores, asstimat, & non semel docet, ut infra cum de gratia efficacis incommodis loquemur, ostendendum est.*

Faust. lib. 4. cap. ult.

NOTA